

Edizzjoni Provi?orja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Ir-Raba' Awla)

21 ta' Settembru 2017 (*)

"Nuqqas ta' Stat li jwettaq obbligu – Tassazzjoni – Taxxa fuq il-valur mi?jud – Direttiva 2006/112/KE – Artikolu 132(1)(f) – E?enzjoni ta' servizzi pprovduti lill-membri tag?hom minn gruppi indipendenti ta' persuni – Limitazzjoni g?all-gruppi indipendenti li l-membri tag?hom je?er?itaw numru limitat ta' professjonijiet"

Fil-Kaw?a C?616/15,

li g?andha b?ala su??ett rikors g?al nuqqas ta' twettiq ta' obbligu skont l-Artikolu 258 TFUE, imressaq fl-20 ta' Novembru 2015,

Il?Kummissjoni Ewropea, irrapre?entata minn M. Owsiany-Hornung kif ukoll minn B.?R. Killmann u R. Lyal, b?ala a?enti,

rikorrenti,

vs

Ir?Repubblika Federali tal-?ermanja, irrapre?entata minn T. Henze u J. Möller kif ukoll minn K. Petersen, b?ala a?enti,

konvenuta,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Ir-Raba' Awla),

komposta minn T. von Danwitz, President tal-Awla, E. Juhász, C. Vajda (Relatur), K. Jürimäe u C. Lycourgos, Im?allfin,

Avukat ?enerali: M. Wathelet,

Re?istratur: X. Lopez Bancalari, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tal-15 ta' Frar 2017,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tal-5 ta' April 2017, tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 Permezz tar-rikors tag?ha, il-Kummissjoni Ewropea titlob lill-Qorti tal-?ustizzja tikkonstata li, billi llimitat l-e?enzjoni mit-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) g?al gruppi indipendenti ta' persuni (iktar 'il quddiem il-“GIP”) li l-membri tag?hom je?er?itaw numru limitat ta' professjonijiet, ir-Repubblika Federali tal-?ermanja naqset milli twettaq l-obbligi tag?ha ta?t l-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2006, L 347, p. 1).

II-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

Is-Sitt Direttiva

2 Is-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolo 9, Vol. 1, p. 23, iktar 'il quddiem is- "Sitt Direttiva"), ?iet im?assra u ssostitwita, mill-1 ta' Jannar 2007, bid-Direttiva 2006/112. L-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva kien jipprovdi:

"Stati, awtoritajiet governattivi re?jonali u lokali u korpi o?ra regolati bid-dritt pubbliku m'g?andhomx jitqiesu b?ala persuni taxxabbbli fir-rigward ta' l-attivitajiet jew operazzjonijiet li huma jag?mlu b?ala awtoritajiet pubbli?i, ukoll meta ji?bru drittijiet, tariffi, kontribuzzjonijiet jew ?lasijiet marbuta ma' dawn l-attivitajiet jew operazzjonijiet.

I?da meta jid?lu biex jag?mlu dawn l-attivitajiet, huma g?andhom jitqiesu taxxabbbli fir-rigward ta' dawn l-attivitajiet jew operazzjonijiet, billi jekk jitqiesu b?ala persuni mhux taxxabbbli dan iwassal g?al distorzjoni sinifikanti tal-kompetizzjoni.

F'kull ka?, dawn il-korpi g?andhom jitqiesu b?ala taxxabbbli fir-rigward ta' l-attivitajiet imsemmija fil-lista li hemm fl-Anness D, i?da li l-attivitajiet ma jkunux tant ?g?ar li ma jkollhomx g?alfejn jitqiesu.

[...]"

3 L-Artikolu 13A tas-Sitt Direttiva kien jipprovdi:

"1. Ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijet o?rajn tal-Komunità, l-Istati Membri g?andhom je?entaw li ?ejjin ta?t kondizzjonijet li huma g?andhom jistabilixxu g?al skopijiet biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u ?ara tat-tali e?enzjonijet u tal-prevenzjoni ta' kawlunkwe eva?joni, evitar jew abbu? possibbli:

[...]

f) servizzi fornuti minn grupp ta' persuni indipendenti li l-attivitajiet tag?hom huma e?enti minn jew m'humie? so??etti g?at-taxxa tal-valur mi?jud, g?all-iskopijiet li jag?tu lill-membri tag?hom is-servizzi ne?essarji direttament g?all-e?er?izzju ta' l-attività tag?hom, fejn dawn il-gruppi kemm jitolbu mill-membri tag?hom ?las lura e?att tas-sehem tag?hom ta' l-ispejje? kon?unti, dejjem jekk t-tali e?enzjoni mhux probabbli li twassal g?al tfixkil ta' kompetizzjoni;

[...]"

4 L-Artikolu 28(3) u (4) ta' din id-direttiva kien jipprovdi:

"3. Matul il-perjodu transizzjonalni riferut fil-paragrafu 4, l-Istati Membri jistg?u:

1. ikomplu so??etti jintaxxaw it-transazzjonijet e?enti ta?t l-Artikolu 13 jew 15 stabbiliti fl-Anness E ma' din id-Direttiva;

[...]

4. Il-perjodu transizzjonalni g?andu g?all-ewwel idum g?al ?ames snin mill-1 ta' Jannar 1978. Mill-iktar tard sitt xhur qabel l-a??ar ta' dan il-perjodu, u sussegwentament kif ne?essarju, il-Kunsill

g?andu jirrevedi s-sitwazzjoni fir-rigward tad-derogazzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 3 fuq il-ba?i tar-rapport mill-Kummissjoni u g?andu b'mod unanimu jiddetermina fuq proposta mill-Kummissjoni, jekk kwalunkwe jew dawn id-derogazzjonijiet kollha g?andhomx ikunu aboliti."

5 L-Anness E tal-imsemmija direttiva, intitolat "Transazzjonijiet msemmija fl-Artikolu 28(3)(a)", kien jipprevedi:

"[...]"

3. Transazzjonijiet msemmija fl-Artikolu 13 A (1)(f) barra dawk ta' gruppi ta' natura medika jew paramedika;

[...]"

It-Tmintax-il Direttiva 89/465/KEE

6 Skont l-Artikolu 1 tat-Tmintax-il Direttiva tal-Kunsill 89/465/KEE, tat-18 ta' Lulju 1989, dwar l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri li g?andhom x'jaqsmu mat-taxxi fuq it-turnover – Abolizzjoni ta' ?erti derogi stabbiliti fl-Artikolu 28(3) tas-Sitt Direttiva, 77/388/KEE (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1. p. 138):

"Id-Direttiva 77/388/KEE hija hawnhekk emendata kif ?ej:

1. It-transazzjonijiet imsemmija fil-punti 1, 3 sa 6, 8, 9, 10, 12, 13 u 14 ta' l-Anness E g?andhom ji?u aboliti b'effett mill-1 ta' Jannar 1990.

[...]"

Id-Direttiva 2006/112

7 L-ewwel u t-tieni subparagraphi tal-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112 jipprovdu:

"Stati, awtoritajiet governattivi re?jonali u lokali u korpi o?ra rregolati bid-dritt pubbliku m'g?andhomx ji?u kkunsidrati b?ala persuni taxxabbli fir-rigward ta' l-attivitajiet jew transazzjonijiet li huma jag?mlu b?ala awtoritajiet pubbli?i, ukoll meta ji?bru drittijiet, tariffi, kontribuzzjonijiet jew ?lasijiet marbuta ma' dawk l-attivitajiet jew transazzjonijiet.

I?da, meta jid?lu biex jag?mlu dawn l-attivitajiet jew transazzjonijiet, huma g?andhom ji?u kkunisdrati b?ala persuni taxxabbli fir-rigward ta' dawk l-attivitajiet jew transazzjonijiet fejn it-trattament tag?hom b?ala persuni mhux taxxabbli jikkaw?a distorsjoni sinifikanti tal-kompetizzjoni."

8 L-Artikolu 131 tad-Direttiva 2006/112, li jinsab fil-Kapitolu 1, intitolat "Dispo?izzjonijiet ?enerali", tat-Titolu IX, intitolat "E?enzjonijiet" tag?ha, jipprevedi:

"L-e?enzjonijiet ipprovdu fil-Kapitoli 2 sa 9 g?andhom japplikaw ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijiet o?rajn tal-Komunità skond kondizzjonijiet li l-Istati Membri g?andhom jistabilixxu g?all-finijiet li ji?guraw l-applikazzjoni korretta u ?ara ta' dawk l-e?enzjonijiet u tal-prevenzjoni ta' kawlunkwe eva?joni, evitar jew abbu? possibbli."

9 L-Artikolu 132(1) tad-Direttiva 2006/112, li jinsab fil-Kapitolu 2, intitolat "E?enzjonijiet g?al ?ertu attivitajiet fl-interess pubbliku", tat-Titolu IX tag?ha, jipprevedi:

"L-Istati Membri g?andhom je?entaw it-transazzjonijiet li ?ejjin:

a) il-provvista mis-servizzi postali pubbli?i ta' servizzi barra t-trasport ta' passi??ieri u s-servizzi

ta' telekomunikazzjoni, u l-provvista ta' merkanzija in?identali g?alihom;

b) sptar u kura medika u attivitajiet relatati mill-vi?in immexxija minn korpi regolati mid-dritt pubbliku jew, skond kondizzjonijet so?jali komparabbli ma' dawk applikabbli g?al korpi regolati mid-dritt pubbliku, minn sptarijiet, ?entri g?at-trattament mediku jew djanjos i stabblimenti o?rajn ta' natura simili debitament rikonoxxuti;

?) il-provvediment tal-kura medika fl-e?er?izzju tal-professionijet medi?i u paramedi?i kif definiti mill-Istat Membru kon?ernat;

d) il-provvista ta' organi, demm u ?alib umani;

e) il-provvista ta' servizzi mit-tekni?i dentali fil-kapa?ità tal-professjoni tag?hom u l-provvista ta' protote?i dentali pprovdu minn dentisti u tekni?i dentali;

f) il-provvista ta' servizzi minn gruppi ta' persuni indipendenti, li qed iwettqu attività li hi e?enti mill-VAT jew g?aliha mumiex persuni taxxabbi, g?all-finijiet li jag?tu lill-membri tag?hom is-servizzi me?tie?a direttament g?all-e?er?izzju ta' dik l-attività, fejn dawk il-gruppi kemm jitbulu mill-membri tag?hom ?las lura e?att tas-sehem tag?hom ta' l-ispejje? kon?unti, sakemm tali e?enzjoni mhux probabbli li tikkaw?a distorsjoni tal-kompetizzjoni;

g) il-provvista ta' servizzi u ta' merkanzija marbuta mill-qrib ma' l-assistenza u x-xog?ol tas-sigurtà so?jali, inklu?i dawk provdu mid-djar ta' l-anzjani, minn korpi regolati mid-dritt pubbliku jew minn korpi o?rajn rikonoxxuti mill-Istat Membru kon?ernat b?ala ddedikati g?all-benessere so?jali;

[...]

i) il-provvista ta' edukazzjoni tat-tfal jew ta?-?g?a?ag?, edukazzjoni skolastika jew universitarja, ta?ri? vokazzjonal i jew ta?ri? mill-?did, inklu?a l-provvista ta' servizzi u ta' merkanzija li hija relatata mill-qrib mag?hom, minn korpi regolati mid-dritt pubbliku li jkollhom dan b?ala l-g?an tag?hom jew minn organizzazzjonijiet o?rajn rikonoxxuti mill-Istat Membru kon?ernat b?ala li g?andhom o??etti simili;

[...]

m) il-provvista ta' ?ertu servizzi marbuta mill-qrib ma' sport u edukazzjoni fi?ika minn organizzazzjoniet li ma jag?mlux profitt lill persuni li jie?du parti fl-isport jew fl-edukazzjoni fi?ika;

n) il-provvista ta' ?ertu servizzi kulturali, u l-provvista ta' merkanzija marbuta mill-qrib mag?hom, minn korpi regolati mid-dritt pubbliku jew minn korpi kulturali o?rajn rikonoxxuti mill-Istat Membru kon?ernat;

[...]"

10 Skont l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 133 tad-Direttiva 2006/112:

"L-Istati Membri jistag?u jag?mlu l-g?oti lil korpi g?ajr dawk regolati mid-dritt pubbliku ta' kull e?enzjoni pprovdu fil-punti (b), (g), (h), (i), (l), (m) u (n) ta' l-Artikolu 132(1) so??ett g?al kull ka? individwali g?al wie?ed jew i?jed mill-kondizzjonijet li ?ejjin:

[...]

d) I-e?enzjonijiet m'g?andhomx jo?oolqu l-possibbiltà ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni bi ?vanta?? g?al impri?i kummer?jali so??etti g?all-VAT."

11 L-Artikolu 135(1) tad-Direttiva 2006/112, li jinsab fil-Kapitolo 3, intitolat "E?enzjonijiet g?al attivitajiet o?rajn", tat-Titolu IX tag?ha, jipprevedi:

"L-Istati Membri g?andhom je?entaw it-transazzjonijiet li ?ejjin:

a) assigurazzjoni u transazzjonijet ta' ri-assigurazzjoni, inklu?i servizzi relatati mwettqa mill-brokers ta' l-assigurazzjoni u l-a?enti ta' l-assigurazzjoni;

[...]

d) transazzjonijet, inklu? negozjar, li jikkon?ernaw kontijiet ta' depo?itu u kontijiet kurrenti, pagamenti, trasferimenti, debiti, ?ekkijiet u strumenti o?rajn negozjablli, imma esklu?a l-kollezzjoni tad-debitu;

e) transazzjoniet, inklu? negozjar, li jikkon?erna l-munita, karti tal-flus u muniti u?ati b?ala valuta legali, bl-e??ezzjoni ta' o??etti tal-kollezzjoni, ji?ifieri, deheb, fidda u muniti o?rajn tal-metall jew karti tal-flus li normalment m'humiex u?ati b?ala valuta legali jew muniti b'interess numismatiku;

[...]"

Id-dritt ?ermani?

12 It-tieni Kapitolu, intitolat "E?enzjoni u rimbors tat-taxxa" tal-Umsatzsteuergesetz (li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg?, iktar 'il quddiem l-?"UStG") jinkludi, fl-Artikolu 4 tieg?u, lista ta' provvisti ta' servizzi e?entati mill-VAT. Skont l-Artikolu 4(14) tal-UStG, fil-ver?joni tag?ha applikablli g?all-fatti fil-kaw?a prin?ipali, huma e?entati:

"a) il-provvista tal-kura medika fil-kuntest tal-e?er?izzju tal-professionijiet medi?i u paramedi?i, ta' tabib, dentist, healer, fi?joterapista, majjistra jew ta' kwalunkwe attività professjonal medika analoga. L-ewwel sentenza ma tapplikax g?all-provvista jew g?at-tiswija ta' prote?ijiet dentali [...] u ta' apparat ortodontiku [...], sa fejn l-imprenditur ikun immanifatturahom jew sewwihom fl-impri?a tieg?u;

b) l-isptarijiet u l-kura medika, inklu?i dijanjosi, e?amijiet medi?i, prevenzjoni, riabilitazzjoni, g?ajnuna fit-twelid u servizzi ta' kura g?all-anzjani kif ukoll l-attivitajiet li huma marbuta mill-qrib mag?hom, ?gurati minn korpi rregolati mid-dritt pubbliku [...];

[...]

d) provvisti ta' servizzi o?ra li gruppi li l-membri tag?hom je?er?itaw il-professionijiet previsti fl-ittra a) jew jag?mlu parti mill-istabbilimenti msemmija fl-ittra b), jipprovdu lill-membri tag?hom, meta dawn is-servizzi jkunu me?tie?a direttament g?all-e?er?izzju tal-attivitajiet previsti fl-ittra a) jew fl-ittra b) u meta l-gruppi jillimitaw ru?hom li jitolbu lill-membri tag?hom rimbors e?att tas-sehem tag?hom fl-ispejje? kon?unti;

[...]"

Il-pro?edura prekontenzju?a

13 Permezz ta' ittra ta' intimazzjoni tat-23 ta' Novembru 2009, il-Kummissjoni indirizzat lir-Repubblika Federali tal-?ermanja dubji dwar il-kompatibbiltà tad-dispo?izzjonijiet tad-dritt

nazzjonali dwar l-e?enzjoni mill-VAT ta' provvisti ta' servizzi mwettqa minn gruppi indipendenti ta' persuni li je?er?itaw attività li hija e?entata jew li g?aliha huma ma humiex persuna taxxabbi, sabiex jag?tu lill-membri tag?hom is-servizzi me?tie?a direttamente g?all-e?er?izzju ta' din l-attività.

14 Il-Kummissjoni indikat f'din l-ittra li d-dritt ?ermani? kien jillimita din l-e?enzjoni g?all-provvisti ta' servizzi mwettqa minn GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw attivitajiet jew professionijiet fil-qasam tas-sa??a, filwaqt li d-Direttiva 2006/112 ma kinitx tillimita l-e?enzjoni inkwistjoni g?al gruppi ta' kategoriji professionali spe?ifi?i, i?da kienet tipprevedi din l-e?enzjoni g?all-gruppi ta' persuni kollha, sa fejn dawn tal-a??ar kien e?entati mill-VAT jew ma kinux persuna taxxabbi g?all-attività li kien je?er?itaw. G?aldaqstant, il-Kummissjoni qieset li d-dritt ?ermani? dwar it-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? ma kienx konformi mal-g?anijiet tad-dritt tal-Unjoni, kif inti?i mid-Direttiva 2006/112.

15 Ir-Repubblika Federali tal-?ermanja wie?bet g?al din l-ittra ta' intimazzjoni permezz ta' komunikazzjoni tat-22 ta' Marzu 2010. F'din tal-a??ar, hija kkonfermat li l-le?i?lazzjoni ?ermani?a inkwistjoni kienet te?enta effettivamente il-provvisti ta' servizzi mwettqa mill-GIP biss sa fejn kienu kkon?ernati gruppi ta' toffa jew persuni li je?er?itaw professionijiet paramedi?i kif ukoll gruppi ta' sptarijiet jew ta' stabbilimenti tal-istess natura. Hija sostniet li din il-limitazzjoni kienet i??ustifikata mill-fatt li kien il-le?i?latur nazzjonali li kellu jiddetermina liema kategoriji professionali setg?u jibbenefikaw mill-e?enzjoni inkwistjoni ming?ajr ma jikkaw?a distorsjoni tal-kompetizzjoni. G?alhekk, fil-fehma ta' dan l-Istat Membru, il-le?i?latur ?ermani? kien qies, wara e?ami, li din l-e?enzjoni inkwistjoni kienet i??ustifikata biss g?all-qasam tas-sa??a.

16 Fis-7 ta' April 2011, il-Kummissjoni bag?tet opinjoni motivata lir-Repubblika Federali tal-?ermanja. F'din tal-a??ar, il-Kummissjoni esprimet dubji dwar l-argument ta' dan l-Istat Membru, li skontu, sabiex ti?i evitata distorsjoni tal-kompetizzjoni, l-attivitajiet u l-professionijiet tas-sa??a kien l-uni?i li setg?u jibbenefikaw mill-e?enzjoni inkwistjoni. Skont din l-istituzzjoni, mill-pro?edura le?i?lattiva tal-Unjoni kien jirri?ulta li d-Direttiva 2006/112 kienet inti?a pre?i?ament sabiex testendi l-e?enzjoni g?al gruppi li jinkludu kategoriji o?ra ta' persuni. Il-Kummissjoni, barra minn hekk, sostniet li qrati ?ermani?i kellhom iwessg?u l-kamp ta' applikazzjoni tal-e?enzjoni inkwistjoni diversi drabi g?al kategoriji professionali minbarra dawk elenkati fil-le?i?lazzjoni ?ermani?a dwar it-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg?.

17 Il-Kummissjoni indikat ukoll li hija ma kinitx tifhem l-elementi li fuqhom ibba?a ru?u l-le?i?latur ?ermani? sabiex jikkonstata l-persistenza ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni fil-ka? fejn, minbarra l-professionijiet tas-sa??a di?à e?entati, kellu jestendi l-e?enzjoni inkwistjoni lis-setturi ekonomi?i nazzjonali kollha. Din l-istituzzjoni kkunsidrat li l-imsemmi le?i?latur ma kellux jevalwa d-distorsjoni tal-kompetizzjoni possibbli billi jibba?a ru?u fuq riflessjoni ?eneral. Fil-fehma tag?ha, g?all-kuntrarju, kellu jirrifjuta l-e?enzjoni inkwistjoni biss f'ka? ta' perikolu reali li din tal-a??ar, me?uda b?ala tali, tkun tista' tikkaw?a distorsjoni tal-kompetizzjoni immedjatament jew fil-futur.

18 Ir-Repubblika Federali tal-?ermanja wie?bet g?all-imsemmi opinjoni motivata permezz ta' komunikazzjoni tas-6 ta' ?unju 2011. F'din tal-a??ar, dan l-Istat Membru insista, l-ewwel nett, fuq il-po?izzjoni tad-dispo?izzjoni dwar l-e?enzjoni inkwistjoni fl-istruttura tad-Direttiva 2006/112, ji?ifieri fil-kapitolu ddedikat g?all-e?enzjonijiet favur ?ertu attivitajiet ta' interess ?eneral. Minn dan hija ddedu?iet li din l-e?enzjoni ma setg?etx ti?i esti?a g?all-attivitajiet kollha tal-?ajja ekonomika.

19 It-tieni nett, ir-Repubblika Federali tal-?ermanja sostniet li t-traspo?izzjoni tad-dispo?izzjoni kkon?ernata fid-dritt intern kienet ?adet inkunsiderazzjoni pre?i?ament il-projbizzjoni tad-distorsjoni tal-kompetizzjoni, billi limitat din l-e?enzjoni g?al ?erti kategoriji professionali tal-qasam tas-sa??a. F'dan ir-rigward, dan l-Istat Membru enfasizza li l-le?i?latur ?ermani? kien ikkunsidra li l-imsemmija e?enzjoni kienet i??ustifikata biss g?all-gruppi ta' professionijiet tas-sa??a, peress li ma kinux je?istu fornituri indipendent g?all-attivitajiet proposti minn dan it-tip ta' gruppi.

20 It-tielet nett, l-imsemmi Stat Membru rrileva li l-Kummissjoni ma kinitx identifikat liema kategorija professionali tkun esklu?a bi ?ball mill-e?enzjoni inkwistjoni permezz tad-dritt ?ermani?.

21 Konsegwentement, ir-Repubblika Federali tal-?ermanja ?a?det it-talba tal-Kummissjoni inti?a sabiex hija tie?u l-mi?uri kollha me?tie?a sabiex tikkonforma ru?ha mal-opinjoni motivata.

22 Peress li l-le?i?lazzjoni ?ermani?a dwar it-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? tkompli tillimita l-e?enzjoni mill-VAT g?all-GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw attività fil-qasam tas-sa??a, il-Kummissjoni dde?idiet li tressaq din il-kaw?a quddiem il-Qorti tal-?ustizzja.

Fuq ir-rikors

L-argumenti tal-partijiet

23 Il-Kummissjoni tirrileva li l-le?i?lazzjoni ?ermani?a inkwistjoni, ji?ifieri l-Artikolu 4(14) tal-UStG, tillimita l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112 g?as-servizzi pprovduți minn GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw numru limitat ta' professionijiet, li huma essenzjalment limitati g?all-qasam tas-sa??a. Skont il-Kummissjoni, din il-limitazzjoni hija kuntrarja g?all-imsemmi Artikolu 132(1)(f).

24 Fl-ewwel lok, il-Kummissjoni tqis li l-imsemmija le?i?lazzjoni hija inkompatibbli mal-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112, peress li dan ma huwiex limitat g?as-servizzi pprovduți minn GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw ?erti kategoriji professionali spe?ifi?i.

25 Skont il-Kummissjoni, l-e?enzjoni prevista f'din id-dispo?izzjoni ma hijiex limitata g?all-GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw attivitajiet ta' interess ?enerali, i?da hija inti?a g?all-GIP kollha li l-membri tag?hom je?er?itaw attività e?entata mill-VAT. Din l-istituzzjoni ??id li, anki jekk din l-e?enzjoni kienet tkopri biss lill-GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw attivitajiet ta' interess ?enerali, il-kamp ta' applikazzjoni tag?ha ma huwiex madankollu limitat g?all-GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw professionijiet fil-qasam tas-sa??a, kif tipprevedi l-le?i?lazzjoni ?ermani?a inkwistjoni.

26 Il-Kummissjoni tikkunsidra li l-interpretazzjoni tag?ha tal-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112 hija kkonfermata mill-formulazzjoni ta' din id-dispo?izzjoni, mill-g?an inti? minnha u mill-kuntest storiku li minnu tifforma parti, kif ukoll mis-sentenza tal-20 ta' Novembru 2003, Taksatorringen (C-8/01, EU:C:2003:621), li fiha l-Qorti tal-?ustizzja applikat l-e?enzjoni inkwistjoni g?all-provvisti ta' servizzi mwettqa minn grupp ta' kumpanniji tal-assurazzjoni.

27 Skont il-Kummissjoni, is-sempli?i fatt li l-kapitolu li jappartjeni g?alih l-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112 huwa intitolat "E?enzjonijet g?al ?ertu attivitajiet fl-interess pubbliku" ma tippermettix li l-formulazzjoni ta' din id-dispo?izzjoni ti?i m?a??da mill-univokalità tag?ha. It-titolu ta' dan il-kapitolu huwa r-ri?ultat ta' negli?enza redazzjonal, li hija spjegata mill-fatt li l-proposta inizjali g?al Sitt Direttiva kienet tipprevedi limitazzjoni tal-e?enzjoni inkwistjoni g?all-GIP ta' natura medika jew paramedika.

28 Fit-tieni lok, il-Kummissjoni tqis li l-le?i?lazzjoni ?ermani?a inkwistjoni ma tistax ti?

??ustifikata b'riferiment g?all-kundizzjoni dwar l-assenza ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni, imsemmija fl-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112.

29 Skont din l-istituzzjoni, il-pre?enza jew l-assenza ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni tista' ti?i evalwata biss fir-rigward ta?-?irkustanzi tal-ka?. Huwa impossibbli li ti?i evalwata l-e?istenza ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni b'mod ?enerali g?as-servizzi pprovduti minn professionijiet spe?ifi?i u g?as-servizzi offruti minn GIP li huma marbuta direttament mag?hom. G?aldaqstant, ikun kuntrarju g?all-applikazzjoni s?i?a tad-Direttiva 2006/112 li l-le?i?latur stess iwettaq dan l-e?ami skont il-kategorija, g?al setturi professionali s?a?, kif g?amel il-le?i?latur ?ermani?.

30 Ir-Repubblika Federali tal-?ermanja ssostni, fl-ewwel lok, li mill-formulazzjoni u mill-po?izzjoni tal-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112 fi ?dan din tal-a??ar, kif ukoll mill-kuntest storiku li minnu jifforma parti din id-dispo?izzjoni u mill-g?anijiet tag?ha jirri?ulta, li l-kamp ta' applikazzjoni *ratione personae* tal-e?enzjoni inkwistjoni huwa limitat g?al grupperi ta' persuni li je?er?itaw ?erti attivitajiet ta' interess ?enerali.

31 Qabel kolox, fir-rigward ta' din il-formulazzjoni u ta' din il-po?izzjoni, ir-Repubblika Federali tal-?ermanja tirrileva li l-imsemmija e?enzjoni tinsab fl-Artikolu 132 tad-Direttiva 2006/112, li jifforma parti mill-Kapitoli 2 tag?ha, intitolat "E?enzjonijet g?al ?ertu attivitajiet fl-interess pubbliku". Minn dan isegwi li l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(f) ta' din id-direttiva tista' tirrigwarda biss provvisti ta' servizzi mwettqa minn GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw attivitajiet ta' interess ?enerali.

32 Dan l-Istat Membru jikkunsidra, b'mod iktar partikolari, li l-e?enzjoni prevista fl-imsemmija dispo?izzjoni tapplika biss g?all-GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw l-attivitajiet imsemmija fl-Artikolu 132(1)(b) sa (e) tad-Direttiva 2006/112, li jippre?edu l-e?enzjoni li tinsab fl-Artikolu 132(1)(f) ta' din id-direttiva, u jirrigwardaw il-qasam tas-sa??a. Kieku dan ma kienx il-ka?, il-le?i?latur kien iqieg?ed din l-e?enzjoni fl-a??ar tal-Artikolu 132 tad-Direttiva 2006/112, jew f'artikolu spe?ifiku.

33 L-interpretazzjoni li l-e?enzjoni inkwistjoni tirrigwarda l-attivitajiet imsemmija fl-Artikolu 132(1)(b) sa (e) tad-Direttiva 2006/112 hija sostnuta mill-u?u li l-Qorti tal-?ustizzja g?amlet mill-kelma "professionisti", fil-kuntest tal-interpretazzjoni tag?ha ta' din l-e?enzjoni, fis-sentenza tag?ha tal-11 ta' Di?embru 2008, Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing (C?407/07, EU:C:2008:713, punt 37). Fid-Direttiva 2006/112, il-kelma "professionisti" hija, fil-fatt, prin?ipalment u?ata fil-kuntest tal-professionijiet medi?i.

34 Sussegwentement, ir-Repubblika Federali tal-?ermanja ssonti li l-argument tag?ha huwa kkonfermat mill-kuntest storiku li minnu jifforma parti l-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112. F'dan ir-rigward, hija tirrileva, b'mod partikolari, li, fl-ewwel ver?joni tas-Sitt Direttiva, id-dispo?izzjonijiet mag?quda tal-Artikolu 28(3)(a) u tal-punt 3 tal-Anness E ta' din id-direttiva kienu inti?i sabiex jiggarrantixxu li l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13A(1)(f) tag?ha tapplika g?as-servizzi pprovduti minn GIP ta' natura medika jew paramedika, filwaqt li l-Istati Membri setg?u jkomplu jintaxxaw, sal-31 ta' Di?embru 1989, is-servizzi analogi pprovduti mit-tipi l-o?ra ta' GIP. It-tne??ija, mill-1 ta' Jannar 1990, ta' din il-possibbiltà ma bidlitx il-kamp ta' applikazzjoni tal-e?enzjoni inkwistjoni, i?da iktar kellha l-g?an li tne??i ?erti diffikultajiet purament pratti?i, lil hinn mis-sistema tal-VAT.

35 Fit-tieni lok, ir-Repubblika Federali tal-?ermanja tqis li l-le?i?lazzjoni ?ermani?a inkwistjoni hija ??ustifikata fid-dawl tal-kundizzjoni li l-e?enzjoni inkwistjoni tapplika biss jekk din ma tkunx tista' tikkaw?a distorsjoni tal-kompetizzjoni. Hija ssostni li, g?all-kuntrarju ta' dak li tafferma l-Kummissjoni, il-le?i?latur nazzjonali jista' jirrikorri g?al evalwazzjoni skont il-kategorija professionali tar-riskju ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni li je?isti fi ?dan ?erti kategoriji professionali

u, g?alhekk, jillimita l-e?enzjoni inkwistjoni g?al u?ud minn dawn il-kategoriji.

36 F'dan ir-rigward, l-imsemmi Stat Membru jfakkar li din il-kundizzjoni la hija ?ara bi??ejed u lanqas ma hija inkundizzjonata mill-perspettiva tal-kontenut tag?ha u g?andha g?alhekk ti?i ppre?i?ata fil-livell nazzjonali. L-evalwazzjoni tal-imsemmija kundizzjoni ma tistax ti?i fdata lill-awtoritajiet fiskali, peress li din tista' titwettaq biss fuq il-ba?i ta' anali?i ekonomika kumplessa, li jirrigwardaw kull qasam ta' attivitajiet.

37 F'dan il-kuntest, ir-Repubblika Federali tal-?ermanja tirrileva li mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja u b'mod partikolari mis-sentenza tas-16 ta' Settembru 2008, Isle of Wight Council et (C?288/07, EU:C:2008:505, punti 35 u 36) jirri?ulta, li l-evalwazzjoni tal-kundizzjoni dwar l-assenza ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni, li tinsab fl-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112, li hija analoga g?al dik li tinsab fl-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112, tista' titwettaq mil-le?i?latur nazzjonali.

38 Ir-Repubblika Federali tal-?ermanja ??id li hija l-Kummissjoni, fil-kuntest ta' rikors ippre?entat fuq il-ba?i tal-Artikolu 258 TFUE, li g?andha tistabbilixxi l-e?istenza tan-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu allegat u tipprodu?i quddiem il-Qorti tal-?ustizzja l-provi ne?essarji sabiex ti?i vverifikata l-e?istenza ta' dan in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu. Issa, din l-istituzzjoni ma wrietz li e?enzjoni tas-servizzi pprovduti minn GIP lill-membri tag?hom ma tkunx twassal g?al distorsjoni tal-kompetizzjoni f'oqsma o?ra minbarra dak tal-professionisti msemmija mill-UStG.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-?ustizzja

39 Qabelxejn, g?andu ji?i enfasizzat li r-rikors tal-Kummissjoni jirrigwarda biss il-limitazzjoni, imwettqa mir-Repubblika Federali tal-?ermanja, tal-e?enzjoni mill-VAT prevista fl-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112 g?all-gruppi li l-membri tag?hom je?er?itaw numru limitat ta' professionijiet.

40 G?aldaqstant, fl-ewwel lok, g?andu ji?i e?aminat il-kamp ta' applikazzjoni *ratione personae* tal-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112 u, fit-tieni lok, g?andha ti?i evalwata l-kundizzjoni li tirrigwarda l-assenza ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni, prevista f'din id-dispo?izzjoni.

Fuq il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112

41 Fir-rigward tal-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112, l-ilment prin?ipali tal-Kummissjoni huwa bba?at fuq il-fatt li l-e?enzjoni msemmija f'din id-dispo?izzjoni ma hijiex limitata g?all-GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw attivitajiet ta' interess ?enerali, i?da tkopri l-GIP kollha li l-membri tag?hom je?er?itaw attivit? e?entata mill-VAT, inklu?i, konsegwentement, dawk li l-membri tag?hom je?er?itaw attivit? ekonomika fil-qasam tal-banek u tal-assigurazzjoni. Sussidjarjament, il-Kummissjoni ssostni li, anki jekk din id-dispo?izzjoni kienet tkopri biss lill-GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw attivitajiet ta' interess ?enerali, il-kamp ta' applikazzjoni tag?ha ma huwiex madankollu limitat g?all-GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw professionijiet li jaqg?u fil-qasam tas-sa??a, kif tipprevedi l-le?i?lazzjoni ?ermani?a inkwistjoni.

42 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i rrilevat li l-kliem ta' din id-dispo?izzjoni, li jirrigwarda l-attività e?entata tal-membri ta' GIP, ma jippermettix li ji?i esklu? li din l-e?enzjoni tkun tista' tapplika g?all-GIP kollha li l-membri tag?hom je?er?itaw attivit? e?entata mill-VAT.

43 Madankollu, skont ?urisprudenza stabbilita, g?all-interpretazzjoni ta' dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni, ma g?andux ji?i kkunsidrat biss il-kliem tag?ha, i?da wkoll il-kuntest tag?ha u l-g?anijiet tal-le?i?lazzjoni li minnha hija tifforma parti (sentenzi tas-26 ta' April 2012, Able UK, C-225/11, EU:C:2012:252, punt 22, u tal-4 ta' April 2017, Fahimian, C?544/15, EU:C:2017:255, punt 30 u l-?urisprudenza ??itata).

44 Fir-rigward tal-kuntest li minnu jiforma parti I-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112, g?andu ji?i enfasizzat li din id-dispo?izzjoni tinsab fil-Kapitolu 2, intitolat “E?enzjonijiet g?al ?ertu attivitajiet fl-interess pubbliku”, tat-Titolu IX tag?ha ta’ din id-direttiva. Dan it-titolu jindika li l-e?enzjoni prevista fl-imsemmija dispo?izzjoni tkopri biss lill-GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw attivitajiet ta’ interess ?enerali.

45 Din l-interpretazzjoni hija wkoll ikkonfermata mill-istruttura tat-Titolu IX tal-imsemmija direttiva, li jirrigwarda l-“E?enzjonijiet”. Fil-fatt, I-Artikolu 132(1)(f), fi ?dan id-Direttiva 2006/112, ma jinsabx fil-Kapitolu 1, intitolat “Dispo?izzjonijiet ?enerali”, ta’ dan it-titolu, i?da fil-Kapitolu 2 tieg?u. Barra minn hekk, fl-imsemmi titolu, titwettaq distinzjoni bejn il-Kapitolu 2, intitolat “E?enzjonijiet g?al ?ertu attivitajiet fl-interess pubbliku”, u l-Kapitolu 3, intitolat “E?enzjonijiet g?al attivitajiet o?rajan”, liema distinzjoni tindika li r-regoli previsti f’dan il-Kapitolu 2 g?al ?erti attivitajiet ta’ interess ?enerali ma humiex applikabbli g?all-attivitajiet o?ra, imsemmija f’dan il-Kapitolu 3.

46 Issa, fl-Artikolu 135(1)(a), li jinsab fl-imsemmi Kapitolu 3, te?isti, e?enzjoni tal-“assigazzjoni u transazzjonijet ta’ ri-assigazzjoni”, kif ukoll, fis-subparagrafi (d) u (e), e?enzjoni ta’ ?erti tran?azzjonijiet li jaqg?u fil-qasam tas-servizzi finanzjarji, b?al b’mod partikolari, “transazzjonijet, inklu? negozjar, li jikkon?ernaw kontijiet ta’ depo?itu u kontijiet kurrenti, pagamenti, trasferimenti, debiti, ?ekkijiet u strumenti o?rajan negozzjablli”, u “transazzjonijet, inklu? negozjar, li jikkon?erna l-munita, karti tal-flus u muniti u?ati b?ala valuta legali”. Mill-istruttura ?enerali tad-Direttiva 2006/112 jirri?ulta li l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112 la tapplika g?at-tran?azzjonijiet imwettqa fil-qasam tal-assigazzjoni u tar-riassigazzjoni u lanqas g?al dawk imwettqa fil-qasam tas-servizzi finanzjarji, u li, konsegwentement, is-servizzi pprovduti minn GIP li l-membri tag?hom joperaw f’dawn l-oqsma ma jaqg?ux ta?t din l-e?enzjoni.

47 Fir-rigward tal-g?an tal-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112, g?andu jitfakkar l-g?an tad-dispo?izzjonijiet kollha tal-Artikolu 132 tad-Direttiva 2006/112, li jikkonsisti fl-e?enzjoni mill-VAT ta’ ?erti attivitajiet ta’ interess ?enerali, sabiex ji?u ffa?ilitati l-a??ess g?al ?erti servizzi kif ukoll il-provvista ta’ ?erti beni, billi ji?u evitati l-ispejje? addizzjonal marbuta mal-issu??ettar tag?hom g?all-VAT (sentenza tal-5 ta’ Ottubru 2016, TMD, C-412/15, EU:C:2016:738, punt 30 u l-urisprudenza ??itata).

48 G?alhekk, il-provvisti ta’ servizzi mwettqa minn GIP jaqg?u ta?t l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112, meta dawn il-provvisti ta’ servizzi jikkontribwixxu direttament g?all-e?er?izzju ta’ attivitajiet ta’ interess ?enerali msemmija fl-Artikolu 132 ta’ din id-direttiva (ara, b’analoi?ija, is-sentenza tal-5 ta’ Ottubru 2016, TMD, C?412/15, EU:C:2016:738, punti 31 sa 33).

49 Barra minn hekk, g?andu jitfakkar li l-kamp ta’ applikazzjoni tal-e?enzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 132 tad-Direttiva 2006/112 g?andu ji?i interpretat b’mod strett, peress li dawn jikkostitwixxu derogi mill-prin?ipju ?enerali li l-VAT g?andha tin?abar g?al kull provvista ta’ servizzi mwettqa bi ?las minn persuna taxxabbi (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tal-5 ta’ Ottubru 2016, TMD, C?412/15, EU:C:2016:738, punt 34 u l-urisprudenza ??itata).

50 Minn dan jirri?ulta li provvisti ta’ servizzi li ma jikkontribwixxux direttament g?all-e?er?izzju ta’ attivitajiet ta’ interess ?enerali msemmija f’dan l-Artikolu 132, i?da g?all-e?er?izzju ta’ attivitajiet e?entati o?ra, b’mod partikolari fl-Artikolu 135 ta’ din id-direttiva, ma jistg?ux jaqg?u ta?t l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112.

51 Konsegwentement, l-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112 g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-e?enzjoni prevista f’din id-dispo?izzjoni hija inti?a biss g?all-GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw

attivitajiet ta' interess ?enerali msemija f'dan l-artikolu. G?aldaqstant, l-ilment prin?ipali tal-Kummissjoni li l-kamp ta' applikazzjoni tal-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112 ma huwiex ristrett g?all-GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw attivitajiet ta' interess ?enerali, g?andu ji?i mi??ud.

52 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i rrilevat li, kuntrarjament g?al dak li tag?mel fil-kuntest ta' din il-kaw?a, il-Qorti tal-?ustizzja, fis-sentenza tal-20 ta' Novembru 2003, Taksatorringen (C?8/01, EU:C:2003:621), ma dde?idietx dwar il-kwistjoni dwar jekk l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva [li jikkorrispondi g?all-Artikolu 132(1)(f), tad-Direttiva 2006/112] kinitx ristretta g?as-servizzi pprovduuti minn GIP li l-membri tag?hom kienu je?er?itaw attivitajiet ta' interess ?enerali.

53 Madankollu, l-argumenti tar-Repubblika Federali tal-?ermanja li l-e?enzjoni msemija fl-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112 hija limitata g?all-GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw attivit? professionali fil-qasam tas-sa??a g?andhom ji?u mi??uda.

54 L-ewwel nett, is-sempli?i fatt li l-e?enzjoni dwar il-GIP hija prevista fl-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112 ma jippermettix li ji?i konklu? li din l-e?enzjoni tapplika biss g?all-GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw l-attivitajiet imsemmija fl-Artikolu 132(1)(b) sa (e) ta' din id-direttiva, li jinsabu qabel dawk imsemmija fl-imsemmi Artikolu 132(1)(f) u li jikkon?ernaw il-qasam tas-sa??a.

55 Fil-fatt, din l-e?enzjoni tirreferi g?all-“gruppi ta' persuni indipendenti, li qed iwettqu attivit? li hi e?enti mill-VAT jew g?aliha mhumiex persuni taxxabbi”. Issa, minbarra l-attivitajiet imwettqa fil-qasam tas-sa??a, id-Direttiva 2006/112 tie?u inkunsiderazzjoni attivitajiet o?ra ta' interess ?enerali e?entati, b?alma huma l-attivitajiet marbuta mal-assistenza u mas-sigurt? so?jali, mal-edukazzjoni, mal-isport u mal-kultura, previsti, rispettivamente, fl-Artikolu 132(1)(g)(i)(m) u (n) tad-Direttiva 2006/112.

56 It-tieni nett, skont il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, l-g?an tal-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112 huwa li ji?i evitat li l-persuna li toffri ?erti servizzi tkun su??etta g?all-?las tal-VAT meta hija kellha tikkollabora ma' professjonisti o?ra permezz ta' struttura komuni responsabbi g?al attivitajiet ne?essarji g?at-twettiq tal-imsemmija servizzi (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-11 ta' Di?embru 2008, Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing, C?407/07, EU:C:2008:713, punt 37).

57 Madankollu, kuntrarjament g?al dak li ssostni r-Repubblika Federali tal-?ermanja, l-u?u mill-Qorti tal-?ustizzja tal-kelma “professjonisti”, fil-kuntest tal-interpreazzjoni tag?ha ta' din l-e?enzjoni ma ssostnix l-argument tag?ha li din l-e?enzjoni tkopri biss GIP li l-membri tag?hom joperaw fil-qasam tas-sa??a. Fil-fatt, fir-rigward tal-Artikolu 132 tad-Direttiva 2006/112, il-kliem “professjonijet” jew “professjoni” jintu?aw biss, rispettivamente, fil-paragrafu 1(?) u fil-paragrafu 1(e), ta' dan l-artikolu u l-u?u ta' dan il-kliem ma jippermettix, konsegwentement, li ji?i konklu? li l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(f) ta' din id-direttiva tkopri biss GIP li l-membri tag?hom joperaw fil-qasam tas-sa??a.

58 It-tielet nett, ma jistax ji?i dedott mill-?enesi tal-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112 li l-e?enzjoni prevista f'din id-dispo?izzjoni hija limitata g?all-qasam tas-sa??a. ?ertament, storikament, l-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva, moqli flimkien mal-Artikolu 28(3)(a) u mal-Anness E ta' din tal-a??ar, kien jipprevedi l-possibbilt? li l-e?enzjoni inkwistjoni ti?i limitata g?all-GIP ta' natura medika jew paramedika.

59 Madankollu, il-fatt li s-Sitt Direttiva kienet tipprevedi possibbilt? ta' deroga mill-imsemmija e?enzjoni biss g?all-GIP minbarra dawk ta' natura medika jew paramedika jindika, kuntrarjament g?al dak li ssostni r-Repubblika Federali tal-?ermanja, li l-kamp ta' applikazzjoni ta' din l-istess

e?enzjoni jkopri wkoll GIP li l-membri tag?hom joperaw f'oqsma o?ra minbarra dak tas-sa??a. Fi kwalunkwe ka?, din il-possibbiltà ta' deroga mill-e?enzjoni msemmija fl-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva tne??iet, mill-1 ta' Jannar 1990, permezz tal-Artikolu 1 tat-Tmintax-il Direttiva 89/465. Minn dan isegwi li, kuntrarjament g?al dak li ssostni r-Repubblika Federali tal-?ermanja, l-imsemmija e?enzjoni ma hijiex limitata g?all-GIP ta' natura medika jew paramedika.

60 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, l-ilment invokat sussidjarjament mill-Kummissjoni, ibba?at fuq il-fatt li l-kamp ta' applikazzjoni tal-e?enzjoni prevista mill-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112 ma huwiex ristrett g?all-GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw professjonijiet li ma jaqg?ux fil-qasam tas-sa??a, kif tipprevedi l-le?i?lazzjoni ?ermani?a inkwistjoni, g?andu ji?i milqug?.

Fuq il-kundizzjoni dwar l-assenza ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni

61 Skont l-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112, l-e?enzjoni prevista f'din id-dispo?izzjoni tapplika sakemm ma tistax tikkaw?a distorsjoni tal-kompetizzjoni.

62 Skont ir-Repubblika Federali tal-?ermanja, huwa l-le?i?latur nazzjonali li g?andu jiddetermina liema oqsma ta' attivitajiet jistg?u jibbenefikaw mill-e?enzjoni inkwistjoni ming?ajr ma ti?i kkaw?ata distorsjoni tal-kompetizzjoni. F'dan il-ka?, il-le?i?latur ?ermani? qies li din l-e?enzjoni kienet i??ustifikata biss g?all-GIP li l-membri tag?hom joperaw fil-qasam tas-sa??a.

63 G?andha ti?i e?aminata, konsegwentement, il-kwistjoni ta' jekk Stat Membru jistax, fid-dawl tal-kundizzjoni dwar l-assenza ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni, jillimita, permezz tal-le?i?lazzjoni nazzjonali, l-oqsma ta' attivitajiet li fihom tapplika l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112.

64 Qabel kolrox, g?andu ji?i rrilevat li l-Istati Membri ma humiex obbligati jitrasponu din il-kundizzjoni b'mod litterali fid-dritt nazzjonali tag?hom (ara, b'analo?ija, fir-rigward tal-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva, is-sentenza tas-17 ta' Ottubru 1989, Comune di Carpaneto Piacentino *et*, 231/87 u 129/88, EU:C:1989:381, punt 23).

65 Barra minn hekk, sabiex ji?i ddeterminat jekk l-applikazzjoni, g?al attività partikolari, tal-e?enzjoni msemmija fl-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112 tistax tikkaw?a distorsjoni tal-kompetizzjoni, huwa ?ertament possibbli g?all-le?i?latur nazzjonali li jipprevedi regoli li huma fa?ilment amministrati u kkontrollati mill-awtoritajiet kompetenti (ara, b'analo?ija, is-sentenza tal-24 ta' Frar 2015, Sopora, C?512/13, EU:C:2015:108, punt 33). Fil-fatt, skont l-Artikolu 131 tad-Direttiva 2006/112, l-Istati Membri g?andhom jistabbilixxu l-kundizzjonijiet li huma su??etti g?alihom l-e?enzjonijiet, sabiex ti?i ?gurata l-applikazzjoni korretta u sempli?i ta' dawn tal-a??ar. Madankollu, dawn il-kundizzjonijiet ma jistg?ux jaffettwaw id-definizzjoni tal-kontenut tal-e?enzjonijiet previsti minn din id-direttiva (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-21 ta' Marzu 2013, II?Kummissjoni vs Franz, C?197/12, mhux ippubblikata, EU:C:2013:202 punt 31, u tal-25 ta' Frar 2016, II?Kummissjoni vs II?Pajji?i l-Baxxi, C-22/15, mhux ippubblikata, EU:C:2016:118, punti 28 u 29).

66 Issa, dan huwa pre?i?ament l-effett tal-le?i?lazzjoni ?ermani?a inkwistjoni, li permezz tag?ha l-le?i?latur nazzjonali eskluda s-servizzi kollha pprovduti minn GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw attivitajiet ta' interess ?enerali, bl-e??ezzjoni tal-GIP li l-membri tag?hom joperaw fil-qasam tas-sa??a.

67 Kuntrarjament g?al dak li sostniet ir-Repubblika Federali tal-?ermanja, mis-sentenza tas-16 ta' Settembru 2008, Isle of Wight Council *et* (C-288/07, EU:C:2008:505) ma jirri?ultax li l-evalwazzjoni tal-kundizzjoni dwar l-assenza ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni tippermetti l-

limitazzjoni tal-e?enzjoni msemmija fl-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112, b'mod ?enerali fuq il-livell tal-le?i?lazzjoni nazzjonali. F'din is-sentenza, il-Qorti tal-?ustizzja interpretat dispo?izzjoni differenti minn dik inkwistjoni, ji?ifieri t-tieni subparagrafu tal-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva, li tiprovozi li l-korpi rregolati mid-dritt pubbliku kellhom jitqiesu li huma persuni taxxabbli sa fejn in-nuqqas ta' ntaxxar tag?hom wassal g?al distorsjoni sinjifikattiva tal-kompetizzjoni. F'dan il-kuntest, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet, fil-punt 40 ta' din is-sentenza, li l-issu??ettar g?all-VAT tal-korpi rregolati mid-dritt pubbliku, skont din id-dispo?izzjoni, jirri?ulta mill-e?er?izzju ta' attività partikolari inkwantu tali, indipendentement mill-kwistjoni ta' jekk l-imsemmija korpi jiltaaqg?ux jew le ma' kompetizzjoni fuq il-livell tas-suq lokali partikolari, li fih je?er?itaw din l-attività. Madankollu, minn dan ma jirri?ultax li l-kundizzjoni dwar l-assenza ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni, imsemmija fl-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112, tippermetti l-limitazzjoni, b'mod ?enerali, tal-kamp ta' applikazzjoni ta' din l-e?enzjoni.

68 Kif irrilevat ir-Repubblika Federali tal-?ermanja, l-evalwazzjoni tal-kundizzjoni dwar l-assenza ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni tista' tkun kumplessa. Madankollu, hija ma ppre?i?atx g?aliex din il-kumplessità tirrikjedi intervent tal-le?i?latur nazzjonali li jeskludi, b'mod ?enerali, ta' ?erti attivitajiet ta' interess ?enerali fuq il-ba?i ta' din il-kundizzjoni.

69 Fil-fatt, kif irrileva l-Avukat ?enerali fil-punti 119 u 120 tal-konklu?jonijiet tieg?u, fir-rigward tal-GIP li l-membri tag?hom joperaw fil-qasam tas-sa??a, il-le?i?lazzjoni ?ermani?a timponi evalwazzjoni ka? b'ka?, mill-awtoritajiet fiskali, tal-imsemmija kundizzjoni. Minn dan isegwi li r-Repubblika Federali tal-?ermanja hija stess tqis li tali evalwazzjoni mill-awtoritajiet fiskali hija possibbli fil-qasam tas-sa??a. Madankollu, hija ma wrietz g?aliex l-evalwazzjoni tal-kundizzjoni dwar l-assenza ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni hija differenti f'oqsma o?ra minbarra dak tas-sa??a.

70 L-argumenti tar-Repubblika Federali tal-?ermanja li l-Kummissjoni ma ssodisfatx l-oneru tal-prova impost fuqha g?andhom ukoll ji?u mi??uda. Fil-fatt, kif irrikonoxxa dan l-Istat Membru waqt is-seduta quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, il-kwistjoni ta' jekk huwiex legali, g?al-le?i?latur nazzjonali, li jillimita, fid-dawl tal-kundizzjoni dwar l-assenza ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni, l-oqsma ta' attivitajiet li fihom tapplika l-e?enzjoni inkwistjoni, tikkostitwixxi kwistjoni ta' li?i.

71 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti kollha, g?andu ji?i kkunsidrat li r-rikors tal-Kummissjoni huwa fondat.

72 Konsegwentement, g?andu ji?i kkonstatat li, billi limitat l-e?enzjoni mill-VAT g?al GIP li l-membri tag?hom je?er?itaw numru limitat ta' professjonijiet, ir-Repubblika Federali tal-?ermanja naqset milli twettaq l-obbligi tag?ha ta?t l-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112.

Fuq l-ispejje?

73 Skont l-Artikolu 138(1) tar-Regoli tal-Pro?edura tal-Qorti tal-?ustizzja, il-parti li titlef il-kaw?a g?andha ti?i kkundannata g?all-ispejje?, jekk dawn ikunu ntalbu. Peress li r-Repubblika Federali tal-?ermanja tilfet il-kaw?a, hemm lok li hija ti?i kkundannata t?allas l-ispejje?, kif mitlub mill-Kummissjoni.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Ir-Raba' Awla) taqta' u tidde?iedi:

- 1) **Billi llimitat l-e?enzjoni mit-taxxa fuq il-valur mi?jud g?al gruppi indipendenti ta' persuni li l-membri tag?hom je?er?itaw numru limitat ta' professjonijiet, ir-Repubblika Federali tal-?ermanja naqset milli twettaq l-obbligi tag?ha ta?t l-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud.**

2) Ir-Repubblika Federali tal-?ermanja hija kkundannata g?all-ispejje?.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-?ermani?.